No. 2467 Zaterdag 2 Mei 1931. 48ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden pèr drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

De gevaren voor het kind.

Er is in den laatsten tijd haast geen week voorbijgegaan, zonder dat we een ongeluk te melden hadden van een aanrijding van kinderen.

Sommigen lieten het leven, anderen kwamen soms zoo ernstig terecht, dat ze voor hun leven verminkt werden en door hun geringer weerstandsvermogen, te boek staan. als, ongeschikt voor den struggle for life. Met dat gevolg, dat deze invaliden, zoo zij later hun natuurlijke verzorgers moeten missen, op het eind ten laste komen van de liefdadigheid of gemeenschap.

Wat nu kan van dergelijke betreurenswaardige feiten de oorzaak of de oorzaken zijn.

In het algemeen kan men allereerst aanvoeren de natuurlijke onbedachtzaamheid van het kind zelf.

Een kind immers ziet de gevaren niet, loopt het gevaar blindelings tegemoet, ja, daar zijn er, die de gevaren opzoeken en uit een zekere aangeboren parmantigheid zich met opzet in het gevaar storten.

Ondanks de grootste waakzaamheid van ouders en verzorgers zal een kind in een fataal oogenblik aan hun toezicht ontsnappen, en het zou dus onbillijk zijn om hen voor elk der publiek gemaakte gevallen verantwoordelijk te stellen.

Van een anderen kant echter ook, kan men den *algemeenen* indruk niet van zich afzetten, dat zij die zorg voor kinderen hebben, maar al te dikwerf het innige besef van hun *zeer groote* verantwoordelijkheid missen ten aanzien van het leven en het welzijn dier kleinen.

Daar is vooreerst het gevaar van den weg.

Als men dagelijks om zich heen ziet, dat kinderen, zelf zeer jonge van 2, 3 of 4 jaar, zonder eenig toezicht soms langen tijd zich op den openbaren weg bevinden, die zelfs voor groote menschen nog veel omzichtigheid vereischt, dan kan men toch niet zeggen, dat alle verantwoordelijke personen in dezen geheel vrij uitgaan.

Te meer geldt dit, wanneer babbelzieke moeders 't zóó druk hebben met hun buurvrouwen, dat zij haar kinderen in huis of op straat wel zonder toezicht moeten achterlaten.

Het gejammer is dan bij een ongeval niet van de lucht, maar wie is hier dan de schuldige, de moeder of het kind?

Tot een andere klasse van moeders behooren dan nog degenen, di in stee van het kind onder behoorlijke tucht te houden, door kindertranen zich laten afdwingen de vrijheid, opdat het kind maar zijn zin zou hebben, terwijl dan de moeder zelve bij een eventueel ongeval door hare tranen moet boeten voor de opstandigheid van het kwade kinderhumeur.

Dat toch alle moeders in dezen haar plicht mogen gedenken en te rechter tijd zich te binnen brengen de diepe levenswijsheid van het bekende versje:

.... 't is alrêe van ouds gezeid,
't Is beter dat het kind, als dat de
moeder schreit.

Ook mogen we wel wijzen, ofschoon gelukkig, we van een dood door verdrinking, niet zoo heel dikwijls hooren, op de gevaren van onze waterrijke stad met haar kaden, en rif en verschillende zeearmen in het Schottegat.

Als bijzondere gevaren moeten hier ten slotte vermeld worden dezulke, welke voor het kind in de hand gewerkt worden door de slechte behuizing, de ellendige woningtoestanden, die de kinderen onverhoeds en onbeschermd naar buiten drijven.

En aldus zou men de reeks van particuliere oorzaken nog verder kunnen verlengen, zooals daar zijn: kinderen alleen laten bij een brandende kachel of kokend water, spelen met lucifers, of zittend voor een open raam, etc., etc.

Zoekt ge echter meer *algemeene* oorzaken, dan moeten wij hier signaleeren de ernstige verzwakking van het gezinsleven, het groote gemis aan verantwoordelijkheid en ouderlijk besef, de toenemende ongodsdienstigheid, die de ouders zorgeloos maakt en in hun kinderen niet meer een zegen en een vreugd, maar een last voor hun leven doet zien

Pater van Meurs heeft eens zoo aandoenlijk gedicht.

Bloemen en sterren en 't oog van een kind,
Smeeken ons teeder: wees hemelsgezind.

Konden toch alle ouders innig beseffen welk een kostbaren schat zij van God in hun kinderen ontvingen, een schat rijker dan diamant en edele steenen!

Waren zij allen zóó van hoogere gezindheid, dat zij door den doorzichtigen sluier van stralende kinderoogen de eeuwige schoonheid van het Paradijs konden zien uitblinken, het zou hun licht vallen om met de uiterste waakzaamheid bedacht te zijn niet enkel op het geestelijk maar ook op het stoffelijk leven en welzijn hunner kinderen.

Nu is het wel licht werk om het kwaad aan te duiden, maar de remedie ligt niet zoo dadelijk voor de hand.

Want in veel gevallen hebben wij hier te doen met moreele verplichtingen en individueele verantwoordelijkheid.

Toch zullen wetgever en overheid, daar het hier immers gaat om een zaak van publiek-sociaal belang, door maatregelen, desnoods met poenale sanctie, moeten ingrijpen.

En wel door den wetgever aller landen, want het euvel is universeel, en neemt dagelijks grootere afmeetingen aan.

Reeds is in April 1929 door dc „Volkenbondscomissie voor kinderwelvaart" een eerste stap in de goede richting gezet toen zij haar goedkeuring hechtte aan een internationale enquête naar de sociale en moreele gevaren, die het kind bedreigen hetzij door een slechten invloed van het ouderlijke huis, hetzij door verkeerde omgeving buitenshuis, hetzij door geestelijke minderwaardigheid of door overgeërfde slechte eigenschappen van het kind.

Daar nu zulk een internationale enquête, die het geheele vraagstuk bestrijkt, uiteraard langzaam werkt, is men in sommige landen o. a. Nederland al vast begonnen om een onderdeel van de veelzijdige kwestie te bezien, en wel wat de gevaren betreft, die het kind bedreigen van den openbaren weg.

De voornaamste eisch blijft inmiddels dat de publieke opinie allerwegen worde wakker geschud.

Overheidszorg alleen kan in dezen geen afdoend effect hebben.

Het plaatsen van borden, bij de scholen, zooals de vorige week in een plaatselijk blad werd voorgesteld, zal al heel weinig en dan nog slechts succes hebben bij de scholen, waar het aantal ongelukken nu juist niet zoo heel groot is.

Krachtige medewerking van belanghebbenden is hier noodzakelijk beding.

Daarom moet in alle kringen der samenleving eerst de overtuiging gevestigd dat het *kwaad bestaat en toeneemt in snel* tempo.

Daartoe worde de publieke aandacht voordurend gaande gehouden, in de pers b. v. door statistische gegevens, periodiek terugkeerende artikelen, door het publiceeren van politioneele en gemeentelijke verordeningen, in scholen vooral en alle terrein waar maar gelegenheid geboden wordt om te wijzen op de gevaren, die bij den geweldigen omkeer der maatschappelijke verhoudingen vooral de kinderen bedreigen.

Het zedelijk element diene daarbij altoos op den voorgrond te worden geschoven.

Het moreel besef van een der zwaarste ouderlijke verplichtingen moet worden aangewakkerd, de uithuizigheid tegengegaan met meer kracht dan ooit, het verslapte gevoel van verantwoordelijkheid alom in den huiselijken kring verlevendigd, de godsdienstzin als voornaamste factor allerwegen door veler toewijding bevorderd.

De Reorganisatie der Politie in de Koloniale Raad.

op Dinsdag 28 April s'avonds half 8.

We loopen hier op Curaçao al aardig naar het gouden feest van de reorganisatie onzer politie. Maar tegen dien gedenkwaardigen datum hopen we een dichter gevonden te hebben, die in een epos bezingen zal, hoeveel moeite het kostte op Curaçao een politie te krijgen, als een variant op Virgilius Aeneïs.

„Tantae molis erat Romanam Condere gentem."

Er was veel belangstelling, dien avond op de publieke tribune, zooals gewoonlijk bij publieke terechtstellingen, want geruchten liepen al dagen en weken tevoren, dat de Raad aan de functie van den commandant der militaire politie, als commissaris een einde maken wilde.

En de Procureur Generaal zelf Mr. van Dijk, trad als verdediger op.

In haar eindverslag had de Raad nogmaals er eens ernstig op aangedrongen om de opzet toch te besnoeien, 1,3 millioen voor politie bij een inkomen van 6,5 millioen is toch werkelijk wel wat erg veel. De raad was dan ook van meening dat met een veel eenvoudiger organisatie kon worden volstaan, die zij zich zoo dacht, dat als een plaatselijk hoofd der politie een hoofdinspecteur zou kunnen optreden desgewenscht met den titel van commissaris, en als chef der burgerpolitie een onderinspecteur, terwijl voor de militaire politie, die met den straat- en verkeersdienst en de brandweer belast blijft, als zoodanig een luitenant kan optreden.

Mr. van Dijk, kreeg aanstonds na de opening, van de voorzitter het woord, om de alleruiterste concessies mede te deelen, welke het Bestuur meende aan de Raad te kunnen geven en tevens eenige vragen te beantwoorden.

Het Beatuur was bereid, de bij de indiening van het ontwerp aangegeven organisatie in te krimpen met:

2 luitenants
1 sergeant majoor
40 brigadiers en minderen
1 burgeradministrateur
4 hoofdagenten
4 agenten 1e klas
6 agenten
1 typist
1 bootbestuurder

Wat een bezuiniging geven zou van f 232 000 per jaar.

Op andere posten, als pensioenstorting van burgerpolitie, huishuren, opleiding politiemilitairen, werving in Nederland, uitrustingskosten, onderhoud materiaal, benoodigheden voor practische oefeningen, opsporingsmiddelen, waterverbruik en inlichtingsdienst zou bezuinigd kunnen worden tot een bedrag van ongeveer f 76 000. Totaal ongeveer f 308 000.

Voor dit jaar wordt door het Bestuur de bezuiniging geschat op f 200 000, aangezien de nieuwe organisatie in den loop van dit jaar uit de onlangs aangegevene moet worden gevormd.

Inkrimping in de leiding, zooals de Raad had voorgesteld, meende het Bestuur niet te kunnen toestaan.

In Art. 6. waar als plaatselijk hoofd van poliiie voor het Stadsdistrict genoemd wordt, de *Commandant der militaire politie troepen*, wilde het Bestuur dit laatste wijzigen in *een Commissaris van politie.*

Een daarvoor door den Gouverneur geschikt geacht persoon wordt tot commissaris benoemd en is dan daardoor Plaatselijk hoofd der Politie in het stadsdistrict. In de bedoeling ligt het, aldus de Procureur Generaal, daartoe, thans den Kapitein-Commandant der militaire politie-troepen te benoemen.

Verder werd nog door den afgevaardigde van het Bestuur toegezegd, dat Curaçao, in de toekomst meer vrijheid van beweging krijgen zal met betrekking tot de politie-militairen, en eenige vragen beantwoord omtrent de voordeelen der politie en hun voorwaarden van uitzending.

Hierna schorste de Voorzitter de vergadering, waarna de leden in beraad gingen.

De Heer H. Beaujon verkreeg het woord bij de Algemeene beraadslagingen en verklaarde zich principieel tegen het bestaan van verschillende corpsen in de politie-organisatie.

De Heer van Dijk, trachtte echter de Hr. Beaujon gerust te stellen, met de mededeeling, dat volgens de verordening nooit meerdere corpsen in één vaarwater zullen komen, daar de Gouverneur de corpsen verdeelt over het gebiedsdeel.

Hierna werd overgegaan tot artikelsgewijze behandeling der verordening.

Bij reeds bovengenoemd art. 6 vroeg de Hr. van de Linde Schotborgh het woord en stelde een amendement voor, waarbij niet de commandant der militaire politietroepen hoofd der politie zou zijn in het Stadsdistrict, maar een *hoofdinspecteur der burgerpolitie*. De Heeren Muskus en Eskes ondersteunden dit amendement.

Nadat de P. G. nogmaals dit punt der verordening verdedigd had, door te zeggen dat de leiding onmogelijk komen kon in handen van één luitenant en de door een nieuwe luitenant ingenomen plaats van den kapitein slechts een bezuiniging beteekende van enkele honderden guldens, daar door vermindering van salaris en het inhouden der toelage, het salaris van den kapitein met 2200 gld. zou verminderen, vroeg de Hr. van de Linde Schotborgh, om nogmaals de vergadering te schorsen.

Na terugkeer in de zaal bleef de Heer VAN DER LINDE SCHOTBORGH bij de handhaving van zijn amendement, want een millioen voor de politieorganisatie was te veel.

Ook de Hr. Eskes was van dezelfde meening, en was daarin nog versterkt door de vooruitzichten, dat in de volgende kwartalen de inkomsten nog erger zullen dalen, als in het eerste al gebeurd is.

En hoe groot is dan wel het Politiecorps voor dit millioen?

De Heer van Dijk antwoordde met de volgende cijfers: 150 man voor Curaçao 35 man voor Aruba en 65 man voor de overige eilanden.

Maar voor zulk een aantal vond de Hr. E. de huidige bezetting aan superieuren veel te groot. Hij zou de laatste zijn om tegen veiligheidsmaatregelen te stemmen en hij memoreerde daarvoor de vergaderingen uit de jaren '28 en 29, waarin hij zelf aangedrongen had op betere maatregelen. Toen, na Urbina, kwam de Commissie Hoorweg en als mosterd na den maaltijd, nu er tienduizend vreemdelingen weg zijn en Curaçao zoo rustig is als een dorpje in Noord-Holland, komt van Holland die geweldige politiemacht. Financieel is Curaçao op den verkeerden weg. We hebben 6 à 7 millioen schuld in Holland, waarvan, zooals nog dezer dagen uit de Eerste-Kamerverslagen bleek, men ons geen cent cadeau zal doen, en mogen we dan een dergelijke organisatie accepteeren? Spreker zal moeten stemmen voor het amendement Schotborgh.

De Hr. van Dijk meent, dat organisatie en geld door elkaar gehaald worden. De voorgestelde organisatie is als een harmonica, die zich naar gelang de tijdsomstandigheden kan inkrimpen en uitzetten; worden de tijden slechter, we kogelen er een paar mannetjes uit; elk onderdeel kan verminderd worden, maar aan de organisatie moet men niet tornen.

Vergelijkenderwijs heeft Curaçao zeker een dure politie, maar vergelijkenderwijs heeft Curaçao ook een zeer groote haven, die voordeelen brengt maar ook beveiligd moet worden.

En hoeveel polities zijn er dan wel voor die veiligheid der haven; vraagt de Hr. Eskes.

11 Man antwoordt de Hr. van Dijk en 14 in andere diensten, die met de havenpolitie contact hebben.

De harmonica, zegt de Hr. Eskes, is nu ingedrukt; uit de lagere rangen worden menschen weggekogeld; maar waarom niet uit de hoogere rangen? Wat moeten al die hoofden hier doen? Wat moet die hoofdinspecteur doen op Aruba?

De heele organisatie is de Hr. Eskes een raadsel.

En wanneer dan de Hr. van Dijk nog eens de organisatie uiteenzet, waarin feitelijk numeriek te weinig, menschen zijn, maar die in haar gehalte zoo goed is om de leiding, dan meent de Hr. Eskes uit deze uiteenzetting te kunnen opmaken, dat de onderinspecteurs voldoende voor hun taak berekend zijn en we heel goed een kapitein en hoofdinpecteurs kunnen missen.

Enkele maanden geleden zoo besluit de Hr. Eskes was 1,3 millioen het minimum, waarop het Bestuur de politiereorganisatie stellen kon. Vandaag is het 1 millioen. We zullen wel zakken aldus de Hr. E. op 700.000.

Het was zeer zeker een interessant debat, waarin de Hr. van Dijk, niet om de wijze waarop, maar om de zaak welke hij te verdedigen had, zeker de mindere was. Voelde de Hr. van Dijk zelf ook niet het bijna onmogelijke daarvan?

Velen en ook ons is het opgevallen; en de oratorische beelden en bloemen versterkten bij ons zelfs deze indruk.

Toen de Voorzitter de discussie sloot, waarin hij den Hr. van Dijk ridderlijk het laatste woord gaf, sloot de stemming met een algemeene aanname van het amendement van der Linde Schotborgh.

Volgens de Raad zal er dus een hoofdinspecteur, commissaris moeten worden van de politie in het stadsdistrict.

* * *

Bij dit amendement heeft de Raad tevens bereikt, waarvoor ze steeds gestreden heeft; *een burger hoofd van politie*. Is dit het begin van de algeheele verdwijning der militaire politie uit dit gebiedsdeel? En is dit uit bezuinigingsoogpunt gewenscht?

Want naar ons inzicht, zal de Hr. Beaujon gelijk krijgen in zijn meening, dat op den duur twee verschillende korpsen moeilijk goed kunnen samenwerken. In Holland is het geheel iets anders als hier. En al zullen ze volgens de verordening niet in hetzelfde vaarwater komen, zal dit altijd te vermijden zijn?

In alle geval Curaçao is nog lang niet aan het slot van zijn politie-reorganisatie.

De Statendam in het Schottegat.

De redactie van de „N. R. Crt." heeft een onderhoud gehad met kapitein N. Krol, den commadore van de vloot der Holland — Amerikalijn die op de jongste toeristenreis van de „Statendam" naar West-Indië zijn schip de haven van Willemstad heeft binnengebracht en daarbij een staaltje van knap zeemansschap heeft vertoond. Menigeen had het tevoren voor onmogelijk gehouden, dat een schip van deze grootte in deze haven kon komen en tot dusver zijn alle groote schepen in Caracas Bay, op 8 mijl van Willemstad gebleven, Kapitein Krol was echter de meening toegedaan, dat het wel degelijk kon. Op 7 Maart verscheen de Statendam voor het Schottegat en kort daarna lag Nederlands grootste schip aan een van de oliepieren van de Shell gemeerd. De navigatie was niet alleen schitterend gelukt, maar ook het meren, dat vrijwel zonder sleepboothulp moest geschieden, is van een leien dakje gegaan.

Intusschen was kapitein Krol niet gemakkelijk aan het spreken te krijgen. Weliswaar wist hij onderhoudend allerlei dingen te vertellen, maar over het fijne van de navigatie zweeg hij bescheiden.

Wij hebben daarom eens gesproken met den eersten stuurman, den purser en andere opvarenden en allen waren vol lof over de kranige prestatie van hun kapitein, Dat de ingang van het Schottegat vrij nauw was, heeft kapitein Krol reeds toegegeven, maar dat hij vlak daarna een pontonbrug moest passeeren, te vens een vrij scherpe bocht in het nauwe vaarwater was en dat hij meeren moest zoo goed als zonder sleepboothulp, dat had hij niet gezegd. Toen de Statendam in den vroegen morgen van 7 Maart voor het Schottegat verscheen, is het schip eerst driemaal rond gevaren, om gelegenheid te geven binnen de noodige ruimte te maken. Na de derde ronde deed kapitein Krol opeens naar den ingang sturen en onder het spontane enthousiasme van honderde kijkers op den wal liep Nederlands grootste schip de haven van Willemstad binnen. De pontonbrug was ingenomen; de bocht in het vaarwater, waarvoor enkelen zoo gevreesd hadden, werd gladjes genomen, door even een anker te presenteeren en met slechts één schroef te werken, en kort daarop lag de Statendam bij de pier van de Shell. Sleepboothulp ontbrak zoo goed als geheel, maar geen nood. Opnieuw werd een anker uitgebracht, trossen werden op den wal vastgemaakt en door handig gebruik te maken van den stroom en door het vieren of opdraaien van de trossen en den ankerketting vlijde het zeekasteel zich zoetjes langs de pier, waarna met het oliebunkeren kon worden begonnen.

Toen de Statendam binnen voer, stond de gouverneur vanCuraçao met zijn gezin op het balcon van het gouvernementsgebouw naar het langs varen te kijken. De marineofficieren waren opgetogen, dat de Statendam het kunstwerk had volbracht; zij roemden de navigatie als onverbeterlijk. Men was er te Curaçao niet weinig trotsch op, dat een Nederlandsch schip dit had volbracht. Schepen van buitenlandsche reederijen, ook al zijn ze veel kleiner dan de Statendam, blijven te Caracasbaai; de Statendam komt rustig binnen. Zoo is het ook bij de haven van La Guayra (Venezuela) gegaan. De Statendam was het eerste groote schip, dat achter den golfbreker kwam liggen. Alle andere groote schepen blijven op de reede; de Cunard liners, de Columbus van de Hamburg-Amerika-lijn, alle wachten op de reede en laten de passagiers embarkeeren in motorbootjes, die, omdat er veel stroom staat, geweldig te keer gaan. Toevallig was de heer DEGEN, directeur van het groote Amerikaansche reisbureau *Raymond and Whitecomb*, aan boord van de Statendam, toen dit schip voor het eerst achter den golfbreker ging liggen. Dit reisbureau organiseert de toeristenreizen en toen de heer Degen wist niet hoe hij het had, toen de Statendam maar door bleef varen en niet ten anker kwam. Hij liet den kapitein vragen, wat hij van plan was.

— „Ik ga naar binnen," zei de kapitein Krol.

— „Dat kan niet," zei de heer Degen.

— „Ziedaar," zei kapitein Krol en kwam achter den golfbreker ten anker. Sindsdien adverteert het bureau Reis per Statendam. Dit schip doet de havens werkelijk aan. Geen overstappen op slingerde tenders of motorbootjes op de reede. Wij brengen u in de haven!

Driemaal is scheepsrecht. Kapitein Krol bracht de Statendam ook als eerste groote stoomboot in de haven van Porto-Rico.

BERICHTEN.

Gouden Feest
Fr. CANDIDUS.

Vrijdagmorgen om kwart over 7 werd deze dag geopend met een plechtige H. Mis opgedragen door den Hoog Eerw. Pater Provicarius met assistentie van Pastoor SMIT en Pater DELLAERT. Onder de H. Mis sprak de Hoog Eerw. Pater Provicarius een hartelijk, treffend woord tot den jubilaris.

Het Fraterkoor zong zeer verdienstelijk de Mis van Rheinberger met het Memorare van Abbé Hecht.

Om 9 uur was er plechtige receptie in de tooneelzaal van het St. Thomascollege. Z.E. de Gouverneur met Adjudant, was aanwezig verder vele geestelijken en tal van autoriteiten o. a. de inspecteur van het onderwijs, ook vele leden van het koor der kathedraal waren ter huldiging.

Fr. RICHARDUS opende met een gemoedelijk woordje; waarna een der leerlingen een gouden kroon kwam aanbieden. Zeer vermakelijk was de leuke samenspraak en de aardige Potpourri, getiteld „Hutspot." Vlot ook werd een jongens-tooneelstukje gespeeld.

Met eenige hartelijke woorden worden door Fr. RICHARDUS 6 deelen aangeboden van de Encyclopedia universal illustrada, het geschenk der St. Vincentiusschool.

Na een fleurig Chineesch ballet sloot het Fraterskoor de plechtigheid met de indrukwekkende Memorare.

Fr. CANDIDUS sprak op het eind een hartelijk dankwoord.

Van Z. H. den Paus ontving Fr. CANDIDUS een portret met eigenhandige handteekening van Z. H.

Goede reis.

Met het S. S. Simon Bolivar zijn Donderdag naar Holland vertrokken de Heeren Dr. Quadekekr en F. Mensing.

De weg om het Schsttegat

Deze week is dezen schitterende weg, die de meest bevolkte gedeelten met Willemstad verbind, klaar gekomen.

Door de salinjes en plantages, over heuvels en dalen, langs vruchtbare velden en dorre hoogvlakten, door stadaanleg en industriegedeeltes geeft een tocht langs dezen weg een totaalindruk van ons eiland.

H. A. P. A. G.

Volgens onze Collega „La Cruz' was het vorige week Zaterdag juist 60 jaar geleden, dat de eerste boot van deze maatschappij onze haven aandeed.

Onze gelukwenschen aan maatschappij en agenten de Heeren Senior, *agencia Edwards Henriquez & Co.*

De groote uittocht.

In de week van 12 tot 19 April vertrokken volgens „La Cruz" met de verschillende booten 789 pasagiers van ons eiland.

Auto ongeluk.

Toen Zondagmiddag een truck, waarmee de Padvinders op terugreis waren van Westpunt, voor een andere auto moest uitwijken, op een draai van de weg, sloeg deze om.

Verschillende der jongens werden gewond: slechts een hunner v. M. moest in het hospitaal worden opgenomen.

Welkom.

Met het S. S. Crijnssen kwam hier Woensdag aan. Dr. H. S. Boogaart met familie. Den sympathieken, kundigen geneesheer een hartelijk welkom.

De West-Indische Gids.

Prof Dr. L. Knappert vervolgt in de laatste aflevering zijn *Geschiedenis van de Nederlandsche Bovenwindsche eilanden in de 18e eeuw.* Hoofdstuk V. Kerk en School. Het artikel bevat belangrijke gegevens over het kerkelijk huwelijk en verschillende kerkgeschillen in die dagen.

VRIJWILLIGERSKORPS „CURAÇAO".

GROOTE OEFENING

op Dinsdag den 19den Mei des morgens om 6.30 uur.

Verzamelplaats „Wilhelminaplein".

De Commandant

C. N. WINKEL.

Het Bestuur verzoekt aan alle Chefs mede te willen werken om deze oefening te doen slagen, door op dezen dag vrijstelling van dienst te verleenen aan alle leden van het Korps.

1—3

Brand op de Castor en de Ares.

Kabelberichten melden, dat het Zweedsche Motorschip Castor met een lading olie van Curaçao naar Lissabon op 36.34 graden N. en 22.39 W. verbrand is.

De geheele bemanning, 40 personen zijn gered door het Engelsche vrachtschip Ousebridge.

Op het S. S. Ares van de K. N. S. M. komende van Curaçao is brand ontstaan in de haven van Lissabon, doordat een brandende sigaret terecht kwam in een lading nitraat.

Het schip werd naar het midden van de rivier gesleept, waar booten van de brandweer de brand gebluscht hebben.

Tragisch ongeluk.

Eenige passagiers van het Donderdagmiddag vertrokken S. S. Simon Bolivar, waren na hun maaltijd in een Roadster gestapt om naar de boot te rijden. Bij Casparito echter sloeg de wagen over den kop, doordat de chauffeur te snel remde.

Het meest erg, werd gewond de ontslagen employé der C. P. I. M. een zekere H. Hij was zoo onder de wagen terecht gekomen, dat zijn been geheel versplinterd was en Dr. Huyenholtz het been direct in het Sanatorium moest amputeeren.

H. heeft in Holland een vrouw met 4 kinderen.

Een andere employe, een Duitscher, B. was ook tamelijk verwond, maar is toch met de Simon Bolivar vertrokken.

Boekbespreking

Het wezen van het Katholicisme.

Prijs f 6,50

Wie het katholicisme wil leerekennen uit een boek, leze dit stanndaardwerk. Om drie redenen:

Ten eerste, omdat het niet dor en droog intellectueel geschreven is. Het is geschreven met het hart, gecontroleerd door het verstand.

Ten tweede is het een boek van begrijpende liefde. Veel apologie gaat langs de menschen heen, omdat zij niet begrepen wordt. Schrijver tracht andersdenkenden te winnen voor de waarhein door met aanvoeling hunner moeilijkheden de waarheid te laten zien, zooals ze is.

Bovenal en dit is de derde reden van het begin tot het einde en op elke bladzijde afzonderlijk wordt het gedragen en beheerscht door de centrale Paulus gedachte van Cristus voorlevend en voortverlossend in en door de Kerk. Dit immers is toch het Wezen van het Katholicisme.

Dit boek is verkrijgbaar bij de R. K Boekhandel.

St. Augustinus — St Thomas-College
Fraterhuis Aruba Fraterhuis Bonaire

POLITIEBERICHTEN.

Opgave Vreemdelingen verkeer in 1930.

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
Aangekomen personen.	2806	2817	2745	2592	2073	1854	1752	1944	1928	1746	1335	1708
Vertrokken.	1723	1995	2400	2395	2760	2348	2304	2067	1811	2212	2191	2328
Toename.	1083	822	345	197	—	—	—	—	117	—	—	—
Afname.	—	—	—	—	687	494	552	123	—	466	856	610
Transito-passagiers.	2182	4095	3821	2001	1574	1506	1700	1682	1623	1536	1280	2225

De gruwelijke geloofsvervolging in Sovjet Rusland.

Buiten de drukte der wereld voltrekt zich in Sovjet-Rusland een strijd, welke doelbewust en met succes den godsdienstigen grondslag van de Russische volksziel verwoest.

Als een zware hamer dringt de actie der goddeloozen op de geloovigen in, die vermurwd en schuw zijn geworden door den jarenlangen strijd, welken zij op leven en dood tegen het communisme voeren, dat hun den godsdienst der liefde wil ontnemen...

Zonder veel opzien te baren heeft men in December en Januari 204 kerken, 5 kloosters en 31 synagogen gesloten. Te Maikop is behalve de orthodoxe kathedraal ook de katholieke kerk aan den eeredienst onttrokken en voor profane doeleinden ingericht. Te Leningrad is de Verrijzenis-kerk gesloten, welke gebouwd werd op de plaats waar tsaar Alexander II ten offer viel aan een bomaanslag. De aan de buitenzijde aangebrachte gedenkplaten werden verwijderd en door andere vervangen, welke de ontwikkelingsgeschiedenis der partij en de namen der moordenaar van den tsaar verheerlijken. Volgens een besluit der regeering is de Verrijzeniskerk ter beschikking gesteld van het verbond van voormalige politieke tuchthuisboeven, die daar een bioscoop voor revolutionaire films ingericht hebben.

Gruwelijke wreedheden.

Evenals de christelijke godsdiensten staat ook de joodsche aan ruwe vervolging bloot. Te Kiew b. v. zijn thans alle synagogen gesloten. Rabbi Abramski van Slutzk (gouvernement Minsk. Wit-Rusland) is naar Siberië verbannen. In de Gepoe sneed men hem met geweld den baard af en zijn lichaam werd zoo lang met gloeiende naalden gestoken, tot hij er uitgeput bij neerviel. Te Armawir, Roskow a. D., Kiew, Rarken en Wjasima werden den orthodoxen priesters wien de regeering de uitoefening van hun ambt verboden heeft, mishandelingen toegebracht, welke ik niet nader beschrijven kan. Sovjetondergeschikten (en wie is dat in het huidige Rusland niet?), die men ook slechts, van een enkel kerkbezoek kan beschuldigen, worden onmiddellijk ontslagen en ter „verbetering naar het boschgebied aan de Karelische grens gezonden om hout te hakken en voor den uitvoer klaar te maken. Op Zon- en feestdagen, welke op zich zelf beschouwd natuurlijk afgeschaft zijn, durft slechts zelden iemand den dienst in een kerk bij te wonen. Daarentegen zijn door de week, als de communisten niet zoo'n scherpe controle uitoefenen, de kerken, welke nog open zijn, goed bezocht. Alleen vertrouwen de kerkgangers elkaar niet meer. Want niemand weet, of zijn buurman een spion of een eerlijk gezinde geloovige is. Uit de particuliere woningen zijn de heiligenbeelden bijna heelemaal verdwenen; men houdt ze verborgen onder het hoofdkussen en in koffers, en haalt ze slechts onder het morgen- en avondgebed te voorschijn. In het verborgen brandt evenwel nog menige olielamp voor een heiligenbeeld, dat verstopt is achter kisten op zolder of in den kelder, waar buren en geestverwanten tot een gezamenlijk gebed bijeen komen. Dit alles herinnert aan den tijd der catacomben, welke in het tegenwoordige Rusland is teruggekeerd.

De monniken verjaagd.

Verder werden vijf monnikenkloosters opgeheven. In 1929 heeft men aan de monniken eerst de kerk ontnomen, vervolgens de cellen en de refter. Op verzoek der bevolking liet men hen echter op hun gronden, welke in landbouwperceelen werden veranderd.

Naar beste willen en geweten hebben de monniken twee jaar lang hun opbrengst aan de Sovjet afgeleverd en de staat was tevreden. Nu heeft men hun ook het recht om den grond te bewerken ontnomen. Op het eind van het vorig jaar werden de onroerende goederen der monnikken geweldaddig bij de gemeenschappelijke landbouwbedrijven gevoegd en de voormalige grondbezitters moesten, zonder ook maar een enkel stukje brood mee te nemen, het land in trekken, zoo maar op goed geluk af.

Aan de bevolking is onder bedreiging dat ze achter den Poolcirkel gebracht wordt, verboden den monniken onderdak te verschaffen. Een deel hunner heeft zich naar Nischny-Nowgorod en Moskou begeven om op de grafsteden der heiligen en martelaren hunner Kerk te sterven of achter de ondoordringbare muren der Lubjankagevangenis van de Gepoe de rest hunner dagen te slijten.

De overigen gaven er de voorkeur aan in de bosschen een onderkomen te zoeken, om daar evenals de kluizenaars van vervlogen eeuwen, in holen te wonen en zich met boschvruchten te voeden. Maar slechts weinigen zullen hun doel bereiken, want de Gepoe heeft patrouilles uitgezonden, welke hen van de vaderlandsche bosschen verwijderd zullen houden. Zal de wereld ooit vernemen, hoe deze martelaren zijn omgekomen in de besneeuwde laaglanden van het gouverment van Wladimir?

Toch leeft de Kerk!

En toch leeft de Kerk in Rusland! Ondanks enorme inspanning kon het regeeringsapparaat de organisatie der Russische Kerk niet breken. Het opperste kerkelijk gezag ligt in handen van den metropoliet Sergius die energiek, met aanwending van zijn ganzche kracht en autoriteit, een heldhaftigen strijd voert voor het behoud der Kerk en de geestelijkheid. In tegenstelling met de in het buitenland verspreide geruchten is de autoriteit van den metropoliet in de kringen der orthodoxe geloovigen niet geschokt. Trouw het voorschrift van den afgestorven patriarch Tichon volgend, heeft hij de Kerk van het politieke strijdperk teruggedrongen en de weg, welke hij tegenwoordig bewandelt, is in deze omstandigheden de eenig begaanbare. De nieuwe belastingwetgeving, waardoor de Kerk totaal aan de willekeur van den Staat is overgeleverd, zal er ongetwijfeld toe bijdragen, de zichtbare organisatie der Russische Kerk te vernietigen, want de strijd wordt met ongelijke wapens gevoerd.

Door de nieuwe wet zal de Kerk in de catacomben gedreven, maar nooit heelemaal vernietigd kunnen worden, want de aanwas van priesters kan zelfs door de almachtige Gepoe niet tegen gehouden worden. In dit opzicht zijn de offers der Russische Kerk en haar geloovigen onovertroffen. Maar toch is de toestand der Kerk zeer, zeer ernstig. Het strijdprogram der goddeloozen wordt onweerstaanbaar doorgevoerd, het sluiten van kerken gaat regelmatig voort, evenals het uitroeien van de geestelijkheid. Maar voor de toekomst is vooruit gezorgd...

Is de aarde werkelijk rond?

Een fotografische opname bewijst het.

Meer dan drie jaar, nadat op een vergadering van het Amerikaansch Genootschap tot bevordering der wetenschap 100.000 dollar als prijs voor de eerste authentieke opname der opname der aarkromming werd uitgeloofd, is de sensationeele fotografie tot stand gekomen.

Op een opzettelijk om deze reden belegde bijeenkomst van het genootschap, welke te Cleveland in den Staat Ohio plaats vond, hield de prijswinnaar, de Amerikaansche militaire vlieger, kapitein A. W. Stevens, een door alle radiostations der Ver. Staten uitgezonden voordracht over het tot stand komen der opname. Reeds meer dan twee jaar heeft Stevens proefvluchten ondernomen. Meer dan 400 mislukte opnamen heeft hij gemaakt, op geen der platen was de kromming der aarde te zien. Het uiteindelijk succes bereikte hij heel toevallig op een vlucht, welke niet speciaal voor de vastlegging der aardkromming maar voor opmetingsdoeleinden diende.

De opname werd boven een stadje in Zuid-Amerika gemaakt met gebruikmaking van overgevoelige platen. Stevens zelf kon met het bloote oog de aardkromming niet waarnemen. Hij fotografeerde een keten der Andes, die 460 K.M. verwijderd was, den top van den Vulcaan Acongagna op een afstand van 480 K.M. en de daartusschen gelegen Pampas.

De bergketen kwam op de plaat als een rechte, horizontale lijn, maar de verwijderde horizon der Pampas was niet recht, doch naar eenen kant een beetje naar beneden gebogen.

De bekroonde plaat zal opgenomen worden in het Amerikaansche nationale museum.

In het laatste nummer van The National Geographic Magazine is een foto van deze plaat opgenomen.

De toestand op de oliemarkt.

Slechter dan ooit.

Het eerste kwartaal van 1931 bracht geen verbetering in de toestand der internationale petroleumindustrie. Het was echter niet zoozeer één bepaalde factor, dien men voor deze minder gunstige ontwikkeling zou kunnen aansprakelijk stellen, dan wel tal van feiten, die alle met elkaar een toestand in het leven riepen, zoo onbevredigend als de internationale petroleumindustrie sinds jaren niet heeft gekend, die echter slechts de voortzetting was van wat het laatste kwartaal van 1930 had laten zien.

In de Ver. Staten hebben de benzine-voorraden van pl.m. 96 pCt. der raffinaderijen in de op 21 Maart geëindigde week 46.76 millioen barrels bereikt, hetgeen belangrijk meer is, dan deze voorraden op 1 April zouden mogen bereiken, om aan de raffinaderijen en behoorlijken prijs voor haar productie te verzekeren, schrijft de „E. S. B." in het jongste nummer. Echter zou dit feit op zich niet zoo heel erg zijn — vooral, omdat het toch van de wil der raffinaderijen getuigt, om de productie te beperken — als niet de algemeen ongunstige toestand haar verleidde, coûte que coûte te verkoopen, en als niet achter de sterk beperkte, toch juist gedurende de laatste weken geleidelijk weer opklimmende rwolie-productie, een nog veel grootere potentieële productie stond, die als het zwaard van Damocles, elk oogenblik dreigt, aan de industrie den genadeslag te zullen toebrengen.

Van de met groote energie gepropageerde plannen tot heffing van een invoerrecht op benzine en van een embargo op ruwe olie, zal wel voorloopig niets komen, aangezien de wetgevende lichamen toch wel daarvoor terugdeinzen, om aan het Amerikaansche publiek nieuwe zware lasten juist op benzine op te leggen. Men mag echter met een vrijwillige beperking van den invoer door de groote in Venezuela werkzame maatschappijen rekenen; de Koninklijke Shellgroep heeft verklaard, thans nagenoeg geen ruwe petroleum in de Ver. Staten in te voeren, en ook haar benzine-invoer met mistens 50 pCt. te verminderen.

In de Oude Wereld kondigt Rusland aan, dat 't vijfjarenplan voor de Russische petroleumindustrie reeds in 2½ jaar werd ingevoerd. Dit bericht beteekent, juist gelezen, dat het den Sowjets is gelukt, in Maart 1931 een productie (pl.m. 58 000 ton per dag) te bereiken, die volgens het oorspronkelijke vijfjarenplan pas na verloop van vijf jaren had moeten worden bereikt. Het programma werd echter herhaaldelijk herzien, en volgens het laatste ontwerp moet in het laatste jaar van het nieuwe vijfjarenplan een productie van 125.000 ton dagelijks worden bereikt. Inmiddels blijft het tot nu toe bereikte resultaat een prestatie, waaraan vriend noch vijand der Sovjets kunnen voorbijgaan, zonder haar als buitengewoon belangrijk op te merken. Alleen zou men, én in het algemeen belang van de petroleumindustrie, en in dat van de Russische zelve (die trouwens ook bij een loonend bedrijf en stabiele prijzen is geïnteresseerd), wenschen, dat de Russen met de overige groot producenten tot uitwerking van een meer geleidelijk uit te voeren wereld-productie programma zouden kunnen komen.

In Roemenië heeft de door niets te verdedigen overproductie het geheele kwartaal aangehouden, en het is slechts te hopen, dat de aanstalten tot een vrijwillige of gedwongen regeling van de productie spoedig meer succes zullen hebben dan tot nu toe.

Volgens de laatste berichten, is de herziening der overeenkomst tusschen de regeering van Irak en de Iraq Petroleum C. tot stand gekomen; nadere gegevens ontbreken nog.

De wereldproductie van ruwe olie heeft volgens het U. S. Bureau of Mines in 1930 1.418.723.000 vaten beloopen, tegen 1.485.041.000 vaten in 1929 en 1.324.733.000 vaten in 1928. 63.3 (67.9 en 68.0) pCt. kwamen op rekening van de Ver. Staten: 9.7 (9.4 en 8.0) pCt. op die van Venezuela; 9.5 (6.7 en 6.4) pCt. op die van Rusland; terwijl Perzië 3.2 (2.8 en 3.3) pCt., Roemenië 3.0 (2.3 en 2.3) pCt., Nederl.-Indië 2.9 (2.6 en 2.4)pCt., Mexico 2.8 (3.0 en 3.8) pCt. en Colombia 1.5 (1.4 en 1.5) pCt. voor hun rekening namen; de kleine rest komt op rekening van pl.m. twintig andere landen.

Te 's Gravenhage is op den 3n. April 1931 overleden, in den ouderdom van 55 jaar, de Hoogedelgestrenge Heer

WILLIAM HERMANN ANTHON VAN ROMONDT

Referendaris bij het Departement van Koloniën, Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Namens de familie,
M. Ph. van Romond

's-Gravenhage, Welmarstraat 143.

Heden overleed tot onze zeer groote droefheid, onze jongste lieveling

HENDRIK CORNELIS

in den ouderdom van ruim 7 maanden.

C. KRAMER.
G. KRAMER—DE BRUIJN.
TINY.

Curaçao, 27 April 1931.

Verdere doorvoering der gelijkstelling.

Met vreugde hebben wij in de Memorie van antwoord gelezen, de plannen welke het Bestuur hieromtrent heeft. De Gouverneur hoopt in het nieuwe zittingjaar, met een algeheele herziening te komen, van de bepalingen der bestaande onderwijswetgeving in Curaçao, en daarin het beginsel der gelijkbekostiging door te voeren met betrekking tot uitkeeringen aan het bijzonder onderwijs, voor uitrusting en overtocht, voor dat onderwijs uit Nederland uitgezonden verplichte leerkrachten, alsmede de pensionneering van bijzondere onderwijzers.

IN DANK ONTVANGEN.

„Ingenieursbelangen" No. 6, 1 April 1931.

Korte Inhoud.

Het Aprilnummer van „Ingenieursbelangen" opent met een kort woord naar aanleiding van het twintigjarig jubileum der Nederlandsche Vereeniging van Ingenieurs, waarna een beschouwing over de brochure van Prof. Kruyt, die het moderne hooger onderwijs in Nederland aan een uitgebreide critiek onderwerpt. Dan komt het vervolg van de rede van den rector-magnificus der T. H. en een Amerikaansch artikel over de tegenwoordige depressie, hoe die te keeren zou zijn; daarna een critiek op de steiling van Keynes: verteren en niet sparen B. H. v. d. Jagt vervolgt zijn normalisatie van de bedrijfadministratie. Verder eenige artikelen over rationalisatie en reclame, een lezing over het Russische vijfjaren-plan en een en ander over Indië. Ten slotte de critiek der Vereeniging van afgestudeerden der M. T. S. Dordt op het plan voor een staatsdiploma M. T. S.

Directie verandering Ned. Ind. Gas Mij.

Met ingang van 1 Mei is de leiding van het electrisch bedrijf alhier overgegaan in handen van den Heer Ir. F. A. MEYER.

De Heer Ir. STEINMEYER zal zich naar Suriname begeven om daar een nieuw electriciteitbedrijf te beginnen.

Aan den Heer STEINMEYER het beste succes.

Predikant op Negropont.

Het Kolon. Weekblad schrijft:

Vermelden wij verleden week, dat f 7500.— door den gouverneur is aangevraagd voor een predikantplaats op Negropont, thans vernemen wij, dat voor een benoeming wellicht in aanmerking komt ds. W. J. VAN LINDONK, hervormd predikant te Eck en Wiel.

Katholiek Nederland.

HET EERSTE DEEL VAN EEN ENCYCLOPEDIE.

Het eerste deel is verschenen van een Encyclopedie samengesteld onder leiding van pastoor W. Nolet, oud-professor van Warmond, een uitgave van Ten Hagen's Drukkerij en Uitgevers Maatschappij N. V. te 's Gravenhage. Dit eerste deel omvat de seculiere en reguliere geestelijkheid, retraitenhuizen en Heilige Landstichting. In een inleiding kondigt de uitgeefster zelf aan: „een werk als dit volgens zijn opzet zal worden, is in Nederland nog nimmer verschenen en de veronderstelling lijkt ons niet gewaagd, dat het zal blijken in een behoefte te voorzien". De uitgeefster dankt den samensteller, oud-professor Nolet, die dadelijk bereid werd gevonden het verzoek van Mgr. Aengenent in te willigen om de leiding van dit werk op zich te nemen. W. Wiegmans ontwierp den band.

Uit het voorwoord van den geleerden samensteller citeeren we: „En zoo is dan Ten Hagen's Drukkerij en Uitgevers Maatschappij N.V. thans in staat een encyclopedisch werk aan te bieden van een geraamden omvang van t i e n d e e l e n, die tezamen een volledig beeld zullen geven van wat Katholiek Nederland doet. Zoo is het werk een vervolg op de derden Nederlandschen Katholiekendag van 1925, die een beeld gaf van wat Katholiek Nederland in het verleden deed. De Katholiek zal er inlichting vinden over zijn eigen zaak en aansporing om op den grondslag van het bereikte voort te werken aan den uitbouw, de andersdenkende zal allicht versterkt worden in zijn waardeering voor een volksgroep, die voor volksontwikkeling en volkswelvaart zoo ernstig poogt het hare bij te dragen."

Het werk kost slechts f 8 50 per deel.

Bij de boekhandel St. Augustinus aan het St. Thomascollege, bestaat gelegenheid tot inteekening.

De Pan-Ameridan Airways.

De machine van genoemde maatschappij, zal volgens mededeelingen van het Agentschap in 't vervolg Donderdag in plaats van Vrijdag vertrekken.

Ons Vreemdelingenverkeer.

Volgens opgave van den vreemdelingendienst zijn er in het afgeloopen jaar 25,300 vreemdelingen hier binnengekomen en 26,534 vreemdelingen vertrokken, wat een verschil maakt van 1234 meer die vertrokken zijn.

In de eerste 4 maanden van het jaar was er nog geregelde toename van vreemdelingen, terwijl in de overige maanden (Sept. uitgezonderd) er steeds afvloeiing was.

Congregatie St. Annakerk.

Zondag deden 16 jongens hun opdracht in de St. Jozefscongregatie op Otrabanda. Pater Elie hield voor de jongens een zeer treffende predikatie.

Onze gelukwenschen aan Pater A. de Valk, directeur dezer Congregatie.

S.S. Midas.

Genoemd stoomschip zal van hier naar St. Maarten vertrekken op 4 Mei in plaats van 5 Mei

Schoolcommissie.

Bij besluit van Z. E. den Gouverneur, is de Weleerw. Pater R. Dellaert tijdelijk benoemd als lid van de Schoolcommissie, ter vervanging van den Weleerw. Pater Verriet, tijdens diens afwezigheid.

Apostolaat der Zee.

Als geestelijk adviseur van deze Vereeniging heeft de Hoog Eerw. Pater Provicarius M. van den Elsen benoemd de Weleerw. Pater R. Dellaert.

F. G. Mensing.

Ten afscheid.

Aan boord Simón Bolívar.

Het Koloniaal Weekblad - La Prensa, en het Monument 8 Juni.

Het *Kol. Weekblad* van 2 April deelt den inhoud mede, van een zeer slecht vertaald artikel uit *La Prensa* van 27 Februari.

Het artikel was geschreven naar aanleiding van de opmerking die het K.W. gemaakt had, over het Spaansche opschrift op een monument van Nederlandsche militairen in een Nederlandsch gebiedsdeel.

Het K.W. zegt aan het slot niet in gedachtenwisseling te kunnen treden met *La Prensa*, maar zoo besluit het blad; we laten aan onze lezers het antwoord op de vraag of de redactie erin geslaag is het (eentalig) Spaansche opschrift te verklaren."

Om nu dat Spaansche opschrift te verklaren heeft de redactie van *La Prensa* eenige redenen gegeven, waarbij we ten gerieve van het Hollandsche publiek noodzakelijk eenige kantteekeningen moeten maken.

Verwijt *La Prensa* aan het K.W. dat het de Curaçaosche toestanden niet kent; het blad is zelf door genoemd artikel oorzaak dat Holland verkeerd wordt ingelicht.

Het is niet waar, „dat ons Bestuur nooit van eenige belangstelling in de opvoeding van het Curaçaosche volk blijk zou hebben gegeven."

Het onderwijs hier is beter, dan waar ook in onze omgeving, dank zij de subsidies van het Gouvernement.

Misleidend is wat de redactie van *La Prensa* schrijft, dat er op dit eiland slechts één kostelooze landschool is.

Er is gelegenheid tot onderwijs voldoende, voor alle standen en alle gezindten.

Niet waar is ook, dat 80 ten honderd de *kennis* van de nationale taal (Hollandsch) *ontbreekt*. Wel zal misschien waar zijn, dat 80 ten honderd de nationale taal in het dagelijksch leven, *niet gebruikt*,

Wat in het K. W. staat, dat *La Cruz* en *La Union* in de nationale taal worden uitgegeven, berust waarschijnlijk op een foutieve vertaling van het Spaansch.

Alleen de *Curaçaosche Courant* en *Amigoe di Curaçao* worden in het Nederlandsch uitgegeven. Dat deze van alle het minst verspreid zijn, is voor de Amigoe zeker niet waar.

Wat nu de kwestie van het opschrift betreft, hieromtrent kunnen we meedeelen dat door het tactisch optreden van het Bestuur der groep Nederl. Antillen van het Algem. Ned. Verb. in samenwerking met Oost en West, en de zeer prettige gewaardeerde medewerking der monumentscommissie, deze zaak tot aller bevrediging is opgelost, en binnenkort op het monument een tweetalig opschrift prijken zal, Nederlandsch en Spaansch.

Onze Moedertaal.

Zeer ter zake, in onze omgeving vooral voor de hier wonende Nederlanders is het volgende gedicht:

Very Well!.

door

MARTIN BERDEN.

't Is fashionable, up to date
En 't riekt naar upper ten!
Eén Engelsch woordje stempelt je
Reeds tot een gentleman!
Dus zeg niet 's morgens: goeden dag,
Dán stelt u mij te leur.
Doch zeg beschaafd: how do you do?
En ook: good morning, sir!

U spreekt toch ook van baby, bar.
Van border, bowl en boy?
En klinkt niet voor een bovenhuis
Het home tweemaal zoo mooi?
De high-life spreekt alleen van tea,
Om five o'clock geen thée.
Uw paying guest, die breakfast, luncht
En dinnert ook wel mee!

My darling klinkt toch o zoo lief.
My dear, my love, en flirt!
De jersey staat háár beautiful
En jij loopt in een shirt.
Je hebt met Hollandsche lectuur
Bij haar geen schijn van kans,
Want zij is doodgewoon verrukt
Van Engelsche romans!

De sport die spurt en racet en goalt
En houdt de menschen fit.
Terwijl toch altijd spirit in
Een all-round sportsman zit.
En onverschillig welke sport
Je hart gevangen houdt,
Sla altijd met een Engelsch woord
Je moedertaal knock out!

El primer Premio de la Lotería à favor del Teatro Brion es fl. 2000 (dos mil florines).

Whisky soda.

Een rookerig product.

Deze drank, die hier nog al eens geserveerd wordt, is een Schotsch product, tenminste in de laatste jaren. Als we een woorden boek opslaan, lezen we, dat whisky een verbastering is van usquebaug, een Keltisch woord, dat levenswater beteekent, het aqua vitae, het geestrijke vocht, dat, onder welken vorm ook, bij alle volken bekend is.

De allereerste oorsprong zouden we in Ierland moeten zoeken. Eerst tegen het einde van de 18de eeuw werd de drank in Schotland in het groot gedistilleerd, zoodat de meeste bekende whisky-stokerijen nauwelijks een eeuw oud zijn. Natuurlijk is het verre van ons, reclame te maken voor een of andere firma, maar toch willen we even wijzen op de slagzin van een bekend merk: „Born in 1820, still going strong."

Toch was de whisky vóór dien tijd in Schotland wel bekend, doch werd er niet in het groot gefabriceerd.

Robert Fergusson (1750 — 1774) meer een dichter van de herberg dan van den salon, noemde alle soorten van dranken op en bij de whisky had hij steeds een bijvoegsel in verband met de Hooglandsche dalen: „Voor Hooglandsche tong en Hooglandsch bloed." Hij zeide, dat het de lievelings-, de eenige drank was van een groot deel der bevolking uit die streken.

De eigenlijke oorsprong van de whisky ligt in nevelen verborgen. Daarvoor moeten wij onze fantasie laten gaan. Een Romeinsch schrijver heeft het over de eerste Picten en Schotten, die armzalig gekleed, slecht gevoed en slecht gehuisvest waren, onder een hemel „vuil van wolken".

Ongetwijfeld hadden zij behoefte aan een prikkelend, geestrijk vocht, om warmte en kleur aan hun leven te geven en de oplossing hiervoor vonden zij in de whisky.

In het beschaafde Edinburgh vond men het niet de moeite waard erop te letten, wat de ruwe Hooglanders aten of dronken en toen er in later jaren belasting gelegd werd op spiritualiën, lette toch niemand erop, wat er in die veraf gelegen dalen gebeurde en de geliefkoosde peat reek (turfsmook), een naam, die de whisky niet ten onrechte droeg, bleef vrij van belasting.

Er was een eigenaardige wettelijke bepaling, die er veel toe bijdroeg, de whisky populair te maken. In 1690 verkreeg Duncan Forbes van Culloden voor zijn diensten, bewezen tijdens de woelingen der Omwenteling en als schadevergoeding voor zijn bezit, dat zwaar geleden had, een doorloopende vergunning om graan te distilleeren in zijn distilleerderij van aqua vitae te Ferintosh. Hij moest hier een zeker bedrag voor betalen, maar toen de regeering er in 1785 een eind aan wilde maken, moest men hem voor afkoop van het privilege £ 25.000 schadevergoeding uitkeeren.

Ferintosh was toen de algemeen gebruikelijke naam voor whisky en de ondergang van de ouderwetsche Ferintosh werd door Burns op een dwaas-pathetische wijze bezongen:

Thee Ferintosh! O sadly lost;
Scotland lament frae coast to coast!
Now colic grips an' barkin' hoast
May kill us a';
For loyal Forbes charter'd boast
Is ta'en awa'." *)

Om de beste uitwerking van de whisky te ondervinden, behoort ze zooveel mogelijk onder de oorspronkelijke omstandigheden te worden gedronken. Na urenlang loopen over de met heide begroeide bergen onder neerzwiepende regenstralen, met het geluid van een scherpen wind in het oor, zal een dronk uit een whiskyflesch den moed weer doen herleven.

Toch zullen deze omstandigheden zich tegenwoordig en 't bijzonder op Curaçao, uiterst zelden voordoen. De whisky is verhuisd naar de woning of het koffiehuis.

De whisky wordt thans hoofdzakelijk gefabriceerd in Schotland, Ierland, Australië en Canada en vóór de drooglegging ook in de Vereenigde Staten.

De goede Schotsche whisky wordt bereid uit gerst, de Iersche en Canadeesche en Australische meestal uit rogge. Evenals bij de bierbereiding speelt ook het water bij de whiskyfabricage een groote rol. Hebben sommige biersoorten aan het plaatselijke water hun roem te danken, eveneens is dit het geval met de whisky, voornamelijk uit de dalen van het Schotsche riviertje de Spey, waar de hardkorrelige gerst groeit, die tot mout wordt verwerkt. Deze gerst of barley heeft de whisky ook den bijnaam bezorgd van „John Barleycorn". Het Schotsche water heeft dus aan twee bekende producten het aanzien gegeven: de tweed en de whisky.

Het bereidingsproces heeft voor oningewijden geen belang. Alleen is het wel aardig om te weten, hoe de whisky aan den typeerenden rooksmaak komt, waaraan menigeen aanvankelijk moet wennen en waarvan de eerste gevolgen in het klein kunnen worden vergeleken met die van de eerste sigaar of sigaret.

De gerst gaat naar een soort droogschuur en wordt daar uitgespreid over een soort gaas, waaronder een vuur brandt. Door een hooge schoorsteen worden de rookgassen afgevoerd en de kunst bestaat hierin, om door de juiste luchtregeling de vereischte temperatuur en rookdichtheid te verkrijgen, waarbij de whisky haar rooksmaak opdoet. Door de hitte is tevens het kiemproces van de gerst gestuit, die nu in mout veranderd is.

Bij ons wordt meestal whisky-soda gedronken, maar goede oude Schotsche whisky drinkt men in dat land onverdund of hoogstens met een beetje gewoon water.

W. S.

———

*) O Ferintosh! zoo droevig verloren!
Schotland betreurt u van de eene kust tot de andere!
Nu kunnea koliek en hoest
Ons allen dooden;
Want de wettige glorie van den trouwen Forbes
Is weggenomen.

Van koper en rubber.

Het eerste metaal, dat de menschen geleerd hebben te bewerken is koper geweest. De Egyptenaren hebben al twintig eeuwen voor onze jaartelling de kunst verstaan koper te smelten en ook Cyprus is van alleroudst her als een koperland bekend alhoewel men daar niet met het loutere metaal maar met eene legeering werkte. Daar er geen andere ertsen bekend waren, kon men het ook met één enkele naam stellen en zoo heette koper dan chalkos in het Grieksch, ajas in het Sanskriet, en aes in het Latijn, welke woorden allemaal te samen niet anders beteekenen dan metaal tout court.

Maar toen later ook het ijzer uitgevonden werd begon er verwarring te ontstaan en deed zich de behoefte aan een nieuwe aanduiding gelden. De Grieksche kooplui begonnen toen van chalkos kyprios te spreken wanneer ze het over koper hadden en de Romeinen hadden het in dat geval over aes cyprium. Dit woord werd later verbasterd tot Cuprum en van daar was het nog maar een stapje naar ons tegenwoordige „koper." Het woord chalkos is toch nog niet heelemaal dood. Men vindt het nog in het Latijnsche orchichalcum van het Grieksche orchalkos en men men duidt er „messing" mee aan. In het Fransch heet messingdraad trouwens nog fil d'Archal, waarin men nog een flauwe echo van deze woorden uit de oude talen beluisteren kan. Het woord stamt van het Latijnsche bronzium dat op zijn beurt weer eene verbetering van het veel oudere auruntium was en dat zooveel als slecht goud beteekende.

A propos van zulke oude dingen, weet men wel, dat rubber, in tegenstelling van hetgeen men meestal pleegt te gelooven, heelemaal geen modern artikel is? Wel is waar hebben de Egyptenaren en de Chineezen, die overigens voor alles aansprakelijk gesteld worden het niet gekend maar het gebruik van rubber dateert toch lang van vóór de ontdekking van den Congo of den aanleg van de eerste caoutchouc plantages ter Oostkust van Sumatra.

Immers in de geschiedboeken van dit product staat op de eerste bladzijde te lezen, dat de heer Pristle, een Engelsche scheikundige, reeds zoo lang geleden als 1770 de uitwisschende eigenschappen van gummi op potloodteekeningen ontdekt heeit. Daarom heeft Pristley langen tijd ale de vader van de moderne rubbercuultuur gegolden. Maar dat ten onrechte, want in 1929 heeft de Duitscher, Speter, eene andere en wel eene historische ontdekking gedaan. Speter heeft eenvoudig een der werken van Pristley doorgelezen en daarin stond duidelijk afgedrukt, dat Pristley zijn wetenschap niet van zich zelf had maar dat hij ze ontleende aan den Londensche instrumentmaker Nairne, die op de bijzondere eigenschappen van gummi het eerst attent maakte.

Pristley heeft Nairne alle hem toekomende eer doen geworden en dank daaraan weten we nu gelukkig wie, zoo niet de rubber, dan toch de eerste van derzelver eigenschappen ontdekt heeft.

Bekendmaking.

De openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, van en met **1 Juli 1929** *tot en met* **31 December 1929** *ter De Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend onder* **No. T 8849** *tot en met* **No. U 6906**, *zal aanvangen op* **Donderdag**, *den* **16 April a.s.** *des morgens te* **negen uur** *in het lokaal der vennootschap en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.*

Willemstad, den April 1931.

De Voorzitter,

5 *P. L. GORSIRA.*